

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Căminului Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscrise nu se înapoiază.

Sibiu, 14 Februarie st. v.

Dl M. Cogălniceanu 'și-a dezvoltat interpelațiunea privitoare la expulsați. De când însă cu suprimarea trenului accelerat, posta dela București nu vine cu multă anevoință și așa încă nu putem ști, cum anume 'și-a dezvoltat dl Cogălniceanu interpelațiunea și dacă s'a produs ori nu cu ocaziunea aceasta vre-o discuțiune în camera Românicilor.

Deocamdată ne mulțumim cu scirea, pe care am comunicat-o ieri, despre răspunsul dat de dl I. Brătianu.

Dl Brătianu s'a exprimat cu toată hotărârea în contra tendențelor societății „Carpații“, care duce politica pe stradă, aranjează scandaluri înaintea hotelului ambasadorului austro-ungar și propagă o iluziune primejdioasă pentru susținerea păcii. Expulsații n'au fost cetățeni români, ci sudiți unui stat străin, a căror expulzare ministrul-președinte a dispus-o din inițiativa proprie în interesul țării, al păcii și al ordinii.

Atât ni-e destul, pentru-ca să știm, că situațiunea nu e schimbată: atitudinea guvernului român față cu monarhia noastră și îndeosebi față cu noi, Românii din țările coroanei ungare, e aceeași care a fost, pacinică și binevoitoare.

Ba dl Brătianu merge chiar mai departe ca până acum.

Știm cu toții, că proclamațiunea „irredentistă“ a fost opera câtorva oameni, care erau membrii ai societății „Carpații“. Nu însă în numele acestei societăți, nu cu aprobarea ei, ci din propria lor inițiativă și pe propria lor răspundere au emis și răspândit proclamațiunea.

Ar fi dară foarte greșită presupunerea, că societatea „Carpații“ e un fel de organizare a „irredentismului“, oare-cum „comitetul de inițiativă“, în numele căruia s'a emis proclamațiunea. Acel „comitet“ erau autorii proclamațiunii ei înșiși și s'au constituit ei înșiși în comitet, fără-ca să-i fi ales cine-va.

Societatea „Carpații“ dintru început a fost o reuniune de mutuală ajutorare a Românilor emigrați din Austro-Ungaria și nici că puteau să fie membrii ai ei decât Români din Austria. Asemenea societăți au toți cei emigrați din alte țări în România: Germanii, Francezii, Austriacii, Maghiarii. Cei mai mulți dintre frații nostri emigrați în România erau însă de părere, că n'au trebuință de asemenea reuniune, fiindcă ei nu sunt tratați ca niște străini

în România și trebuie să se identifice pe deplin cu țara ce 'i-a primit cu dragoste. De aceea societatea „Carpații“ a și avut numai puțini membrii și aceștia numai oameni tineri și mai mult ori mai puțin nemulțumiți cu soarta lor.

La o importanță oare-care n'a ajuns societatea „Carpații“ decât acum, după-ce alții 'i-au dat importanța, pe care n'o avea și anume după-ce prin diarele maghiare s'a făcut cas de ea, fiindcă unul dintre expulsați, dl Săcășanu îi fusese președinte.

Dacă ne aducem bine aminte, după expulzarea celor șese frați ai nostri, societatea „Carpații“ ia inițiativa pentru ajutorarea lor, ca să poată face studii în străinătate, și își schimbă statutele, admitând și pe cetățenii români între membrii ei.

Acum dar' societatea „Carpații“ nu mai e ceea-ce a fost, ci o reuniune a celor ce se interesează de noi și vor să propage această interesare în cercuri pe cât se poate de largi.

Din cuvintele rostite de dl Brătianu rezultă, că această interesare câte odată trece marginile cuvenite.

Causa noastră e atât de dreaptă și de potrivită cu interesele monarhiei și ale civilizațiunii, încât adevărații nostri binevoitori fac destul, dacă se informează ei înșiși și informează și pe alții despre situațiunea ce ni s'a creat și despre nedreptățile ce ni se fac. Atât să facă societatea „Carpații“, numai atât, și face foarte mult, eară făcând mai mult, ne strică nouă și îi creează greutăți țării, în care lucrează.

Membrii ei văd în toate zilele, câte neadevăruri se spun despre noi și despre starea, în care ne aflăm, câtă silință se pune spre a induce lumea în eroare.

Dacă ne vor dar' în adevăr binele, ei se vor lămurii asupra adevărului și îl vor propaga pretutindene, unde ei pot străbate, adevărul și numai adevărul, căci ori-și-ce exagerare nu poate decât să-i strice unei cauze drepte, cum e a noastră.

Dacă însă societatea „Carpații“ nu s'ar mărgini la atât, ci ar voi să înfruntă asupra noastră, ba poate chiar să determine atitudinea noastră în viața politică, atunci ori nu ne voiesce binele, ori nu scie să ni-l facă, și declarațiunea făcută de dl Brătianu nu este numai o do-

vadă despre dorința guvernului român de a trăi în bune relațiuni cu monarhia noastră, ci totodată și un act de adevărată iubire frățească față cu noi.

Noi înșine știm mai bine, unde ne doare, în ce împrejurări ne aflăm și până unde ne merge destoinicia, și atitudinea noastră nu ni-o alegem după plac, ci o primim așa, cum ea ni se impune sub forța împrejurărilor, în care ne aflăm. Primim sfaturi chiar și dela dușmanii nostri, dar' le ascultăm, ne tragem seamă noi înșine și facem ceea-ce trebuie să facem după propria noastră convingere.

Nu este cu toate acestea mai puțin adevărat, că mai ales în greaua situațiune ce ni s'a creat suntem mai mult ori mai puțin inclinați a și urma sfaturile ce ni se dau din partea aceluia, pe care îi credem binevoitori ai nostri.

Și de aceea, mai ales acum, după-ce cunoaștem răspunsul dlui Ioan Brătianu, suntem uimiți de atitudinea presei maghiare.

Ni se vorbește de o „poliță asupra României irredente“ și de o armată națională maghiară menită a respinge năvala Sârbilor și a Românilor. Aceste trebuie neapărat să producă în masele poporului român sentimentul, că relațiunile între România și monarhia noastră nu mai sunt tot cele care au fost, că ele s'au încordat și că mai curând ori mai târziu ne vom afla în fața unui războiu cu frații nostri de preste Carpați, că acum nu mai e dl Săcășanu, ci chiar guvernul României acela, care ne îndeamnă să răspundem prin violență la violențele ce ni se fac.

Chiar guvernul României, România toată dacă ar fi, noi ne-am gândi, ne-am resgândi și tot ne-am face în cele din urmă datorii. Ce grea e însă pozițiunea oamenilor chemați a conduce pe poporul român, când diarele maghiare, chiar și cele guvernamentale îl alarmează mereu prin insinuări lipsite de ori-și-ce temei!

Noi stăruim ca frații nostri români să nu asculte la cele ce se țin în diarele maghiare, ci să rămână tari în credința, că ori-ce s'ar întâmpla, noi vom fi scutiți de grozava situațiune de a fi puși să ne luptăm contra fraților nostri. Relațiunile dintre România și Maghiari n'au fost nici odată bune și nu sunt nici acum, de aceea se vorbește prin diarele maghiare, precum se vorbește; au fost însă bune relațiunile între România și monarhia austro-un-

gară, ele sunt bune și astăzi și vor și rămâne bune, ori-și-cât s'ar opinti Maghiarii să le strice, pentru-că mai ales acum monarhia noastră are interes de a susține statul român și România are interes de a reprezenta în Orient o cauză potrivită cu interesele monarhiei noastre.

Revista politică.

Sibiu, 14 Februarie st. v.

Negociările de pace din București merg înainte, întru cât Serbia s'a învoit a-și prezenta propunerile sale în scris și deodată cu cele bulgare. Aceasta a pretins-o dela Serbia la stăruințele marilor puteri însăși Poarta prin o notă specială, în care Poarta protestează totodată și în contra pregătirilor militare sârbesci, punând în perspectivă eventuala înnoire a înarmărilor bulgare și declarând, că dacă Serbia va începe din nou ostilitățile, ea Turcia o să intervină în favorul Bulgariei cu putere armată. În privința despăgubirii de războiu nota respectivă propune, ca aceasta să se lase în buna chibzuială a puterilor.

Delegatul sârbesc Mijatovici a declarat însuși, că cedând insistărilor marilor puteri, Serbia va amâna pe mai târziu regularea chestiunilor pendente și se va mărgini de a propune un singur articol, în urma căruia dela subscrierea tratatului în colo pacea va fi restabilită între cele două state. Garașanin încă a comunicat deja puterilor instrucțiunile, pe care le-a dat delegatului sârb în privința noului proiect sârbesc.

În dieta prusiană s'au început la 22 a. l. c. dezbaterile asupra proiectelor poloneze. În contra proiectului de colonizare a pășit cu multă energie partidul central, ceea-ce în fața situației politice bisericești nu poate rămâne fără oare-care interes. De altă parte și partidul național-liberal 'și-a validat încâtva îngrijirile sale față cu acest proiect, pretinzând o anumită precizare a responsabilității constituționale.

Proiectul dlui Duché în privința expulsației principilor din Franța se va prezenta Marția viitoare camerei deputaților. Încheierea e numai, că primiseva expulzarea obligatoare proiectată de Duché, pe care guvernul o combate, sau expulzarea facultativă proiectată de Rivet

Foiața „Tribunei“.

Balul român din Viena.

— 23 Februarie 1886.

Duminecă la 21 Februarie a. c. s'a ținut balul român în salele dela „Musikverein“. Balul arangeat pentru a 3-a oară sub înaltul Protectorat al Alteții Sale Arhiducelui Rainer a avut și de astădată același succes strălucit ca și până acum. Întreaga pressă locală constată aceasta și se minunează, cum o mână de oameni a putut să facă din festivitatea lor o adevărată decoare a carnavalului vienez și cum mica colonie română de aici a știut să câștige simpatia societății din marea Capitală a monarhiei austriace. — Servesce aceasta spre onoarea Românilor din Viena și spre onoarea acelei națiuni, din care face parte mica noastră colonie.

Cred că nu va fi fără interes, a arăta onor. public român balul de Duminecă seara în oglinda diaristice de aici, unde nu poate fi vorba de mândrie națională și laudă proprie, ci din contră de judecata calmă a criticului rece și nepărtinitor.

Dl Max Schlesinger, distinsul feuilletonist dela „Neues Wiener Tagblatt“ face în numărul de azi următorul referat prea interesant despre balul român:

„Pecat și durere, că dușmănoasa ură națională, care rupe și sfășie frumoasa noastră

patrie, nu se poate transpune spre rezolvare pe arena de joc; pentru-că nici un teren nu este mai favorabil pentru aplanarea pacinică a tuturor contrastelor naționale, ca parchetul carnavalului de elită din Viena. Pe acest teren comod și plăcut e asigurată fiecarei naționalități cea mai liberă mișcare în doi, trei și șase pași și de șicanări și jalusii naționale aici nu este vorbă. Vienezele iubesc atât de mult jocul, încât nu s'ar sili să onoreze cu atrăgătoarea lor prezență chiar balul arangeat de un comitet compus din cei mai radicali Cehi; cele mai mari antipatii încetează pe pragul salei de bal și trec odată pragul, ele dispar cu desăvârșire în tactul polcei și al valsului. Dar' față cu festivitatea națională, care a introdus-o de câțiva ani cu mare succes juineea română studioasă de aici în repertoriul carnavalului vienez — față cu balul Românilor nu poate fi vorba de încetarea antipatiei naționale, pentru-că o astfel de antipatie nu a existat nici odată și nici nu există. Chiar din contră, mica colonie română din Capitala noastră, compusă în mare parte din oameni cu distinse poziții sociale și comerciale se bucură în societatea vieneză de cele mai exprese simpatii și stă cu dînsa în cea mai strînsă legătură, — trebuie să știm numai, că dl Nicolae Dumba face oare-cum pe „stăpânul casei“ la balul român, pentru-ca să ne facem o noțiune clară despre relațiunile dintre societatea vieneză și colonia română. Prelungă toată simpatia contopire a elementelor de bal vieneze și române, și prelungă preponderanța

majoritate a Vienezelor a avut balul și ceva curat național; așa a fost „Hora“, cu care s'a deschis balul în locul „Polonaisei“, o horă nouă intitulată: „Hora juineii române vieneze“, compusă de dl Const. de Buchenthal și dedicată Protectorului, Arhiducelui Rainer.

Pe logea patroneselor era: d-na Maria Dumba (în o prea frumoasă robă de chaudron-brocet); baronesa Antonia Drasche de Wartinberg (robă albă cu touffouri de pene vînete pe devan și umeri, tot astfel de pene în păr); d-na Clarisa de Lindheim-Vivenot (rosa-brocet cu devan verde, volan cu dantele negre); d-na Coelestina de Opolzer (robă neagră cu funde vînete decorată); baronesa Elisabeta de Vaux (roșu bordeaux cu devan alb) și d-na Teresa Kanitz (catifea roșu bordeaux cu devan în rosa brocat). Absența d-nei de Dunajewski a fost rebonificată prin prezentarea d-lui ministru, a cărui conversare viuă cu cel mai pronunțat contrar politic al seu Dr. Tomasciuc a fost bățetoare la ochi, — în sala balului este după-cum am spus o atmosferă pacinică. Mai cu un contrar politic a convenit cancelarul tesauroiului, cu un contrar, care până în timpul din urmă 'i-a fost foarte aproape — în apelul nominal al parlamentului: ca o amintire glumeață a acestei dușmăni parlamentare, dl de Dunajewski și dl N. Dumba obișnuiesc a se saluta în următorul chip: „Bună seara Excelență — ba“. — „Bună seara d-le Dumba — da!“ Cele două cuvinte opuse se auiau, adică imediat după o altă în decursul mai multor ani cu ocaziunea votărilor

în parlament — pentru-că votul domnului Dunajewski urma imediat votului domnului Dumba și astfel auiau totdeauna la cetirea celor două nume: „da — ba“; ori „ba — da!“ Acum se înțelege, fiind dl Dumba în senat, s'a sfârșit episodul reciproității — dar' întâlnindu-se cei doi domni, Duminecă seara pe parchetul balului român s'au salutat după obiceiul vechiu cu: „da și ba!“ Afară de ministrul de finanțe a fost cabinetul reprezentat prin ministrii Baron Pino, dl de Ziemialkowski și dl de Kállay; un prea interesant oaspe a fost contele Khevenhüller, în timpul din urmă mult numitul nostru reprezentant la curtea regelui Sârbiei — ștrapațele de mijlocire pe câmpul de războiu se vede că 'i-au făcut bine d-lui conte, pentru-că el are și acum aceeași înfățișare tineră și vioae ca și mai înainte. Am mai văzut pe consulul general al României dl de Lindheim, mai mulți membri ai corpului diplomatic, consilierul Oppolzer, deputații Dr. Tomasciuc, Zotta, Baron Stîrcea, Lupul, Iaksch ș. a.

„După 10 oare a venit Protectorul balului, Arhiducele Rainer, și a fost condus de comitet la logea curții. Încă mai înainte veniseră prinții Philipp și Ferdinand de Coburg-Gotha, ear' cu neastîmpăr așteptatul „stăpân al munților negri“ Principele Nicolae de Muntenegru a fost împiedecat de a cerceta conform promisiunii balul și a făcut prin aceasta o mică amăgire. Arhiducele și Prinții au petrecut în cea mai viuă conversație cu patronesele și notabilitățile mai bine

și pe care guvernul încă o acceptază. Și aci afirmă mult dela împregiurarea, că dintre cele două proiecte, care se va pune mai nainte la ordinea zilei, deoarece-ce mulți deputați s'au angajat față cu alegătorii lor, că vor vota pentru expulsarea principilor. Dacă proiectul lui Duché va avea prioritatea, de sigur se va face o scisiune în partidul republican și respingerea lui se va întâmpla prin o majoritate consistătoare din monarhisti și republicani. Voindecă a se încungiura amândouă eventualitățile în sinul partidului republican s'a ivit planul, de a se face o propunere pentru prioritatea proiectului lui Rivet. Dacă se va accepta acesta, se va primi și expulsarea facultativă și necesitatea de a mai vota și asupra proiectului lui Duché precum și deobligământul unor deputați republicani, de a mai vota pentru expulsarea obligătoare vor căde de sine, și în sfârșit se va pute omite și pericolul unei scisiuni în partidul republican.

„Acțiunea” Părintelui Gurbanu.

Colegii nostri dela „Gazeta Transilvaniei” ar voi parcă să reînceapă cu accentuarea conflictului, care atât de mult a jignit toate cercurile naționale.

Astădată punctul de plecare este acțiunea parlamentară inaugurată de Părintele Gurbanu și continuată în urmă și de dl V. Babeș.

Noi nu am aprobat această acțiune, dar' nici că am reprobato-o, ci am așteptat să vedem impresiunea, pe care o va fi produs în public.

În curând am cetit apoi în „Gazeta Transilvaniei”, numărul dela 29 Ianuarie, următoarele apreiări:

„Gurbanu n'a pledat până acum, pe cât scim, pentru această programă (cea națională din Sibiu) și nici acum nu s'a ocupat de ea, dar' cu toate acestea a desfășurat înaintea dietei maghiare nisce adevăruri nimititoare, arătând, că guvernul nu dă nici un ban pentru instrucțiunea poporului român și că acum ne împiedecă de a ne mai cultiva chiar și cu banii nostri. Publicăm mai jos întregul discurs al d-lui Gurbanu, care, rostit fiind imediat după declarațiunile de amor sârbesci, a făcut să izbucnească mânia d-lui ministru-președinte.”

Noi am luat aceste cuvinte drept o aprobare a discursului rostit de Părintele Gurbanu; am declarat dar', că aprobăm și noi, pentru-ca să nu îi dăm „Gazetei” pretext de a mai intra în conflict cu noi și să nu mai fim siliți a perde timpul cu discuțiuni zadarnice.

Vine acum „Gazeta” și ne spune, că nu aprobă „acțiunea” parlamentară a Părintelui Gurbanu.

Prea bine! tot pentru-ca să nu fie ceartă, n'o aprobăm nici noi.

Aceia, care vor fi cetit „Tribuna”, știu prea bine, care sunt păreriile în cestiunea aceasta, și ori-ce om prudent va fi înțeles reservele, pe care ni le-am impus, cât și motivele, pentru care ni le impunem.

de 1 oară și jumătate în sala balului. Înălți oaspeți au exprimat comitetului deosebita mulțumită la succesul acestui prea distins bal și anume la arangiamntul de un excelent gust al decorațiunii, făcută de decoratorul dl Schmeissel. Un mare număr de nobili palmieri decorau loge și făceau din sală o drăgălașă grădină de iarnă. Galeriele erau îmbrăcate cu bogate tapiserii de Persia, și un adevărat juvaer al artei de decorațiune era logea curții: un cort format din o grea catifea vinetă cu bogate broderii de aur, arangiată în crețele de cele mai răpitoare forme. Prelungă aceasta o bogăție într'adevăr prădătoare de flori vii, camelii nobile în toate părțile și în toate unghiurile.

„De minune frumoase erau ordurile de joc: nisce gingașe medalioane în filigram de aur, decorate cu turchise imitate și pe partea din nainte sub sticlă un fir de trifoiu în patru frunze — o idee modernă și drăgălașă. Un vals nou „Saluts des montagnes” dedicat patroanelor de F. de Flondor și o polcă nouă: „Lyra” de E. Strauss, care a condus orchestra în persoană, dedicată comitetului — au fost foarte bine primite.

„În sfârșit vom aminti, că la „Hora” de deschidere deputatul Bar. Stîrcea și d-na Maria Dumba formau prima păreche, ear' jocul l'a deschis dl president Dr. Ciureu, — care prin deosebita sa activitate are mare merit la înflorirea balului român, — cu d-soara Irina Dumba, tinăra și interesanta copilă a primei patronese.

În numărul dela 11/23 Februarie „Gazeta Transilvaniei” se pronunță și contra modului, în care a luat dl V. Babeș parte la acțiunea inaugurată de Părintele Gurbanu și contra manifestațiunii, ce s'a proiectat în onoarea d-lui D. Moesary.

În cestiunea aceasta ne rezervăm a ne pronunța mai lămurit.

Situațiunea în Peninsula-Balcanică.

Ca cei mai apropiați și prin urmare mult interesați în mersul lucrurilor de pe Peninsula-Balcanică, sînt Românii din România. Am accentuat admirabila ținută, ce o dovedește statul vecin față cu certele dintre statele litigante și nu va fi fără de interes să scim, cum apretează situațiunea din Orient diarele de frunte din București — deci opiniunea publică a României, mai ales fiindcă încercările de pace se fac în București, capitala regatului vecin.

„Românul” dela 23 l. c. n. scrie:

Dela întrunirea conferinței pentru pace în București mai nu este și, în care se nu ni se spună decătră cei inițiați în tainele diplomației, că pacea este asigurată, că Turcia, Bulgaria și Serbia voiesc pacea și că marile puteri europene fac tot posibilul, pentru-ca pacea să fie menținută. Pace și earăși pace, acesta este refrenul obișnuit, ce resună din toate părțile Europei. Și cu toate acestea, dacă privim starea reală a lucrurilor, cât de departe, trebuie să dicem, că ne aflăm de pace.

Sînt mai bine de trei săptămâni decând delegații țerilor doritoare de a face pace între ele, s'au întrunit în București și până acum nu s'a făcut nimic ce ar pute să ne inspire încredere într'un rezultat definitiv multumitor. Nu s'a primit decăt primul articol, care conține declarațiunea părților pentru pacea definitivă. Și apoi se nu se uite, că la 1/13 Martie expiră termenul armistițiului încheiat între Bulgaria și Serbia și că până acum nici nu s'a făcut demersuri pentru prelungirea armistițiului.

Pedecile ce se pun în calea păcii sînt de două feluri: pe deoparte sînt neînțelegerile ce există între puterile chimate ca să facă pace, ear' pe de alta este amestecul continuu și îngreunător al marilor puteri, în special al Rusiei și al Austro-Ungariei.

În ultima ședință oficială a conferinței s'a pus la ordinea zilei cestiunea amnestiei, ca al doilea articol al tratatului. Nimic mai drept decăt a ierta pe aceia, al căror păcat este, că în timpul resbelului, au luptat alături cu conaționalii lor. În aceste condițiuni se găsesc o mulțime de Bulgari din Serbia și o mulțime de Sârbi din Bulgaria. Nici în privința acestui punct atât de simplu, nu s'au putut uni membrii conferinței. Dar' când ne gândim, că mai sînt o serie de cestiuni de rezolvat, dintre cari unele cer sacrificii morale, ear' altele sacrificii materiale.

Ori-ce s'ar dice din partea celor obișnuți a masca acțiunile diplomatice, situațiunea în Peninsula-Balcanică continuă a fi foarte critică. Aceasta a declarat-o și dl Gladstone, acum vre-o trei zile în camera comunelor din Englitera.

Nu vom uita nici de corabia cea mare acoperită cu flori, care pe timpul cotillonului a aruncat ancora în portul salei de bal și cu o iuțală scamatorică a fost descărcată de mulțimea de buchete, pentru-ca să decoreze pe femeile și fetițele frumoase ale balului român. Ca ultimă figură în cotillon a înfățișat Rabensteiner în mai multe colori „Steaua României”. — Erau acolo oameni, cari de bună seamă s'ar fi bucurat, dacă li s'ar acorda baremi o parte din această „Steaua României”.

„Wiener Allgemeine Zeitung” dice în numărul seu de astăzi între altele:

„Tinerii români din Viena au avut să înregistreze ieri un succes strălucit. Balul român ținut în sala dela „Musikverein” a fost o interesantă festivitate, care atât în forma exterioră, cât și în veselie a întrecut pe celelalte. Publicul aparținea celor mai distinse cercuri și numărul mare al celor mai frumoase dame a făcut o impresiune foarte favorabilă.

„Originală și splendidă a fost decorațiunea salei; cele mai scumpe plante, cu deosebire palmieri, erau aședate de ambele părți ale salei în loge și împregiurul extradei. Gardinii din roșia și alba stofă de gaze se întindeau dealungul galeriilor.

„Un pavilion de cele mai scumpe stoffe forma centrul extradei etc. etc.”

Causa, pentru-ce stau lucrurile atât de rău, este de a se atribui, în cea mai mare parte, diplomației marilor puteri. Dacă aceasta ar fi lăsat pe împricinății de astăzi să-și caute de treburile lor, cum ar fi știut ei mai bine, încurcătura s'ar fi sfârșit de mult. Nu le-a plăcut însă marilor diplomați să lase lucrurile să-și facă drumul lor, ci în interesul liniștii generale au creșut de cuviință să intervină cu a lor greutate. Cu intervențiunea lor însă s'a întâmplat, după-cum dice Românul: „Când vrei să te diregi, mai rău te strici”. Încurcătura a devenit și mai mare. Grecii stau înarmați de sus până jos, gata de a intra în acțiune; Turcia ia tot felul de măsuri spre a nu fi surprinsă; Serbia chiamă sub arme pe cei concediați, și Bulgaria asemenea. Toate aceste state sînt pornite pe calea, de unde anevioi se mai poate cineva întoarce decăt numai biruitor sau biruit.

Dacă marile puteri, în demersurile ce au făcut, ar fi fost sincere și gata de a pune în executare hotărîrea lor, atunci este probabil, că situațiunea s'ar fi limpedit până acum. Dar' dela vorbă până la faptă mai este mult. Și la faptă nu voesc să treacă, pentru-că atunci conflictul european cu anevioi ar pute fi încungiurat. Mult trîmbițat concert european este numai o ficțiune. Realitatea este, că în Peninsula-Balcanică există o luptă de soboli între Austro-Ungaria și Rusia. Astfel se poate explica resbelul dintre Sârbi și Bulgari; astfel se pot explica și neînțelegerile de acum.

Intervențiunea marilor puteri n'are de scop da face bine celor încurcați: fiecare dintre ele caută să-și creeze pentru sine condițiuni cât se poate mai avantajoase. De aceea, ori decâteori nu-i vine uneia dintre puteri ceva la socoteală, caută fel de fel de cârlige, pentru-ca să zădărnicească totul. Așa a procedat Austro-Ungaria, când a împedecat pe Bulgari în mersul lor biruitor; așa a făcut Rusia cu învoiala turco-bulgară.

Din cele expuse reese, că toate asigurările de pace, ce întîmpinăm zilnic din partea sîrelor oficiale, trebuiesc primite cu multă rezervă. Istoria diplomației mai nouă ne arată, că mai totdeauna, când Europa se află în ajunul vre-unei furtuni, pacea resună din înălțimea sferelor conducătoare mai mult decăt ori când. Cine știe, dacă pacea ce se trîmbiță astăzi, nu este semnalul pentru resbelul din primăvară? Paza bună încungiură primejdia rea.

Înmormântarea lui I. Aksacoff.

Despre înmormântarea lui Aksacoff „Telegraphul” din București primesce o corespondență din Petersburg, din care extragem următoarele:

În ziua înmormântării jumătatea Moscovei, până la 400,000 oameni de toate clasele, urmau cortegiul funebru al marelui om. Gara căii ferate era împresurată de lumea oficială, pe peron așteptau plecarea trenului generalul Dolgoruky, guvernorul capitalei, urmat de o suită numeroasă, întreagă nobilimea rusă, cu Musin Pușkin, Strogonoff, Cludaff, Voronzoff și alții în frunte, remiseră ultimele onoruri rămășițelor mortuale ale celebrului publicist. Alături cu nobilimea, stăteau delegații țerănimii din guvernamințele limitrofe cu Moscova, delegații dela fabricile ruse, de-

legații comerului și ai industriei. Se poate dice, că întreaga Rusie participă la trista ceremonie de înmormântare. Un tren împodobit cu insignii de doliu porni spre lăcașul, unde se aflau moaștele Sf. Sergiu. La 7 oare seara, acest tren se opri la platforma din Posad. Studenții universității din Moscova, cari se aflau în tren, intrară atunci în vagonul transformat în odaie ardentă și ridicară pe umerele lor cosciugul cu reposatul; preste 200 de cununi cu care a fost împodobit acest vagon, au fost transportate decătră delegațiunii, care le-au depus. Între aceste cununi s'a remarcat una de stejar aurit, depusă din partea Maies. Sale Împăratului, una de mirte, din partea Împărătesei; una de violele, din partea marei ducese Csenia, flica Împăratului; una cu inscripțiunea: Bulgarii, alta din partea Cehilor, una din partea junimii ruse, cu inscripțiunea: „A apus soarele nostru”.

După generalul Cernaieff, a vorbit discipulul cel mai înfocat al reposatului, *alter ego* al seu, care în ultimul timp a fost unul din colaboratorii diarlui „Russi”, redactorul cel mai activ. Dn'l Șarepoff a rostit un discurs foarte semnificativ. Să vă dau aci câteva citațiuni din acest discurs:

„În fața acestui mormânt, nu încap nici laude nici lacrimi. Dacă iau cuvântul, apoi nu pentru-că am perdut pe un amic, pe un dascăl, nu pentru-că inima mea e cuprinsă de jale, ci pentru-că lumea slavă stă înaintea acestui mormânt încremenită de durere. Da, mare pierdere am făcut. Și apoi în ce moment! În momentul când Rusia și lumea slavă întreagă simte, cu inima tremurândă, că fortuna se apropie, că cestiunea slavă e coaptă și rezolvarea sa se impune imperios. Înaintea noastră, înaintea omenirii cearta istorică a Rusiei cu Occidentul tînde a se isprăvi; în fața lumii slave, persoana titanică a lui Aksacoff s'a ridicat, luminată de soarele, care răsare, și toți privim la dînsul, așteptând dela dînsul cuvântul de ordine. El încetase a fi tribunul nostru, a încetat a fi publicist, pentru a deveni proroc, însușit de geniul divin. Inima acestui mare om îmbrățișă întreaga lume slavă. În mijlocul sarcinii noastre, în sinul societății noastre bolnave, el singur păstrase forța morală a poporului rus, el singur rămăsese purtătorul fidel al destinelor noastre istorice, el singur devenise incarnațiunea splendorii și puterii ruse. Și cuvântul seu nu sună triumful, nu ne chiamă la banchet, ci ca prorocul biblic el plîngea pe ruinele slăbiciunii noastre, pe căderea forțelor noastre morale, el biciu cu cuvântul seu infamia (podlosti) și putrediciunea, în care s'a încadrat vieța noastră, el trezi spiritul nostru adurmit și chiamă toată suflarea rusă la lupta crâncenă, la împlinirea destinelor moștenite dela providență. Teribilă i-a părut furtuna, care se apropie. Cu privirile sale el îmbrățișă forțele ruse și vedu, că cu toată puterea noastră, cu toată integritatea idealurilor ruse, pe temeiul cărora se razimă Rusia, a slăbit spiritul nostru și a adurmit cugetarea noastră. Neputința incatenă inteligența rusă, neputința ne-a oprit a apăra onoara rusă, care este strîns legată cu menirea universală a Rusiei. Dubiul se înfipse în inima marelui Rus; acest dubiu a otrăvit vieța sa, care a fost sacrificată țerii. Aksacoff a vedut cum întunerecul adînc acoperi orisonul nostru, a vedut cum au perit speranțele noastre, cum în loc

„Neue freie Presse” în numărul seu de Luni dice:

„Principele Nicolae de Muntenegru nu s'a prezentat ieri la balul român. Spre durerea comitetului și spre amăgirea publicului, el și-a revocat promisiunea făcută. Dama mai cu seamă ar fi dorit din inimă să vadă pe rășboinicul principe dintre „munții cei negri” — dar' a fost să nu fie! Prelungă toată concurența ce o făceau ieri multele serate private petrecerilor publice, s'a adunat un număr mare de femei frumoase și o dispoziție animată a răspătit bogat pe oaspeții adunați în „Musikverein.” Decorațiunea... etc. S'a jucat cu mult foc și dedicațiunile dlor Buchenthal, Flondor și Strauss au fost foarte bine primite. Ordurile de joc etc.”

„Die Presse” dice în numărul seu de Luni:

„Balul român s'a ținut ieri earăși în „Musikverein”, pentru-că sala dela „Grand Hotel”, unde se arangia mai nainte acest bal, s'a arătat prea mică. Strămutarea însemează și o înaintare în rang, și balul Românilor aparține deja „marilor” baluri de elită. Arangiatorii excelează prin spirit de întreprindere și printr'un gust excelent, însușiri, care singure asigură comitetului reușita. Cercurile oficiale arată pentru bal și scopurile sale filantropice un deosebit interes. Archiducele Rainer etc.”

„Morgen Post” în numărul seu de astăzi:

„Balul român s'a ținut alaltăieri în „Musikverein.” Impresiunea generală, ce o făcea sala asupra oaspelei, era ceea a unei grădini de iarnă de cea mai rară frumseță, bogată în plante tropice în valoare de preste 30.000 fl. Arcurile galeriilor erau acoperite cu tapiserii de Persia în cele mai variate colori. Logea curții etc.”

„Fremdenblatt” în numărul seu de Luni dice între altele:

„Balul român de aseară a avut toate caracterele unui distins bal de elită. Spre mahnirea publicului, principele Nicolae de Muntenegru și-a revocat promisiunea făcută comitetului, de a onora balul cu prezența Sa, din motiv că este încă în doliu pentru flica sa nu de mult moartă etc.”

Aceste sînt pe scurt opiniunile celor mai însemnate foi din Capitală despre balul român. De aceeași părere sînt, se înțelege, și foile de a doua mână, care încă s'au grăbit cu toate a lua notiță despre festivitatea Românilor din Viena. Ce privește venitul material, deocamdată nu vă pot spune nimic hotărît; este însă speranță, că după marelui succes moral, ce l'a avut balul de Duminecă seara, rezultatul material va fi în aceeași măsură favorabil pentru societatea „România Jună” și tinerii studenți săraci. X.

de cetățeni o turmă de indiferenți au pus mâna pe destinele Rusiei, „Este groaznic viitorul” a zis Aksacoff, „și câte jertfe de aspirațiuni va cere el dela Rusia”, „Rusia a trăit minciuna sa istorică și renascerea se apropie”. Și unde se începe renascerea, despre care ne vorbise marele nostru dascăl? Într-o catastrofă externă, care bate la ușă. Și cum va eși Rusia din această catastrofă? Înainte de a muri, speranța luminase din nou sufletul amărît al lui Aksacoff. Periodul de îndoieli trecu, cuvintele sale fură din nou însuflețite de speranță și din nou întunecul, care ne cuprinde, îi părea că se va lumina; din acest moment furtuna, care se apropie, nu-l spăimântă mai mult. Superb și îndrăgnea devenit Aksacoff „nu dela alții se așteptăm mântuirea” ci „se ne pregătim la luptă supremă” scria el. Furtuna se apropie, fraților, voiți dice eu în fața acestui mormânt, furtuna se apropie, ear' ângerul morții ne-a răpit doi colegi — pe Skobeleff și pe Aksacoff. Împrăsciați, nimiciți ne-am adunat ađi în giurul acestui mormânt. Spiritul nostru e lovit de pesimism, întunecul ne cuprinde de pretutindeni. Ce se facem, ce se dorim, pentru cine se ne rugăm? Sufletul tace și nu răspunde la aceste întrebări. Aksacoff a dus cu dînsul ultima rađă de lumină, ce ne mai rămănea. Noaptea ne cuprinde. Să se roage dar' el, care ne-a părăsit, la tronul celui de sus, ca să depărteze cupa amară dela noi și să ne întărească la marginea abisului.

Cestiuni bisericesci.

Un post-script.

(Urmare.)

Îi veți cunoaște ca pe păseri după pene, tot cei mai celebri și distinși renumiți, bărbați, cari se bucurau pe atunci și se bucură și mai mult de atunci încoace unui de pozițiuni înalte bisericesci, unui de cele publice de stat, de mari financiari, ear' alții de nimbul popularității.

Nu veți afla nici într'unul oameni inferiori de seama „blojului”, care se-și fi arogat odată baremi impertinența, de a-și ridica și el piciorul ca broasca din fabula potcovirii... provocând în inocentele lui scrieri diaristice „personalități” și polemii cu fel de fel de epiteturi.

Eu „blojul” încă eram pe atunci cu vre-o 20 și mai încoace cu 15—10 ani mai tiner, dar' și pe atunci întocmai cum eram până ieri-alaltăieri, ca om mai inferior spiritualmente, și totdeauna scăpătat materialmente, steteam la o parte retras, bun-bucuros, — și nu mă sfiesc a spune frâne, că eram și fâlos — când ei și unii și alții mă mai folosiau ici-colea și pe mine „blojul” la câte vre-o treabă personală de ale lor.

Închipuiți-vă în asemănare pe meșterii cei harnici dibaci din clasa burgheziei, cari și ei nu-și pot face și isprăvi treburile singuri, fără a nu se folosi de ajutorul și conlucrarea sodalilor lor — se înțelege plătiți cu, sau și fără tocmeală, cum a dat D-șeu — ori chiar și în învățecilor susținuți de dînșii. Sau închipuiți-vă un general-comandant la o armată combatantă și un caporal simplu, care în vreme de lipsă și nevoie, ba de mare primejdie și slăbă înă se poate folosi de cevași treabă, fie ori cât de „bloj” după isprăvuri bine succese!

Vedeți, tocmai așa eram și eu față cu Magnificența și Excelența Sa, dela care ambii — recunosc cu mulțumită profundă — că multe am învățat și profitat ca dela meșteri foarte dibaci și isteți, așa, încât dînșii s'au putut folosi de mine binișor și la polemii diaristice personale, care le purtau reciprocamente unul contra altuia, și de care — eată vedeți vă arăt aci ca de probă, drept exemplar, acești numeri de ai amintitelor diare, cetiți-î acum după interval de 20, 15 și 10 ani, și sînt sigur, că veți exclama și d-voastre ca mine cu citatele Magnificenței Sale puse în fruntea acestei plângeri a mea. Ele arată și demonștră clar și limpede: cine au inaugurat și propagat în diaristica și presa română „personalități” condamnabile, uricioase și veninoase? Cu ce modru de scriere și floricele de stil polemici, se atacau, ofensau și terfeliau pe atunci magnificii și excelenții veterani de astăzi, bunăoară, ean cetiți acești numeri ai „Albinei” din 1873, și apoi ești dela 1876 și 1880—1883, comparându-i cu eștia ai „Gazetei” și „Telegrafului român”, — las pe „Federațiunea” și pe inocentele „foițe” „Speranța” și „Lumina”, apărute în Arad sub auspiciile Excelenței Sale actuale, — puneți-le d-voastre și oricine alătura cu diarul ce-l redigeați și, tabloul marei deosebiri, între acele de atunci și aceste de acum „personalități”, se oglindează în modul cel mai eclatant și învederat.

Sau nu sînt oare dragălașe și frumoase floricelele de epite, când unul îl mîna pe celalalt să-și ocupe timpul cu culegerea buruienilor de pe dealul Budei ca fie-iertatul Murgu lă-

sându-se de pocita politisare! ear' acesta 'mi-ți-l îndrumă pe cela să adune, nu sciu ce, de prin gunoaiele Mezieșului și altele tot așa, care de care mai mîndre și estetice! Poftim, eată-le aci negru pe alb.

O tainică șoptire par'că îmi inspira: „Tu „blojule”! bagă bine de seamă și fii cu grije, pune-le toate aceste sēcături de foi și scrisori de certe și polemii bine — bine, căci ce mai scii! oamenii, bărbații cei luminați și mari, cari fac d'aldeastea, se scarmենă și svêrcolesc un timp oare-care și apoi ei de ei ear' se împacă și împrietinesc până când earăși se ciocnesc, și în astfel de vâlmășeli cam de regulă o pățesc, se jertfesc „bloji” de unelte ale lor, de care nu se mai pot folosi.

Acum caută să sfîrșesc, și ca să nu mai fiu silit a vă mai molesta pe d-voastră, stimați domni, dela acest diar, îmi permit numai încă aceste reflexiuni la adresa:

I. Onorabilei redacțiuni a „Luminătorului”, care m'a apostrofat în modul seu obișnuit persiflător, pentru-că eu „blojul” de caracter debil îndrăgesc a mă folosi de pseudonimul „Curtius”, celui istoric preamărit! Doresc să se scie: că nu eu 'mi-l-am arogat acesta, ci, — stimabilul domn Dr. George Popa, asesorul dela consistorul diecesan din Arad, și referent scolar, care încă mai trăiesce și el ca fost prim-redactor al marelui diar „Albina”, 'mi-l-a pus pe cînd îi scrisesem încă dintru început la anul 1866 numeroasele corespondențe particulare de prin „Bănat”, când dintr'un unghiu, când dintr'altul, și sub care continuând de atunci încoace tot așa, am fost totdeauna bine primit și în coloanele „Albinei” micuțe, redactate de Magnificența Sa dl Babeș, ba mai apoi și în ale „Luminătorului” însuși, până-ce nu-mi mai dete mîna. Și ađi, lume, omenime și Romănime! Atunci și până acum era bine așa! Sărac „bloj”! Săracă lume ticăloasă! Până când te va răbda D-șeu?

II. P. t. domni membri ai consistorului metropolitan, cari la plângerea mea binevoiri — compătîmîndu-mă pentru această soarte — a-mi lua în nume de rău cutezanța, cu care aș fi ofensat în mod nedemn pe Magnificența și Excelența Sa, ca pe cei mai mari binefăcători ai mei, sfătuiindu-mă să-i rog frumos de iertare, și rog și eu pe dînșii preafrumos și umilit, să binevoască mai întăiu a cerceta și constata și apoi a judeca după cea mai bună chibzueală a lor: că oare eu „blojul”, sau ei înșiși Magnificențele și Excelențele Lor gospodarii — mesterii mei generoși și nobili sînt condamnabili și cine este vinovat, jignit în simțul seu?!

Ei, vedeți, dle redactor, pentru-ce fel de sēcături vă molestez eu, și credeți-mă, că dacă nu 'mi-s'ar fi urf și mie a le înșira mai departe, ca să reamintesc și cele cu numeroasele „broșuri”, care conțineau tot numai polemii personale, — n'aș mai sfîrși cu ele nici într'un an de zile. Îmi permit a vă întreba cu tot respectul: rogu-vă, spuneți-mi, cunoașteți și cetit-ați d-voastre „broșurica” Ilustrisimului domn septemvir, Ioan cavalier de Pușcariu, intitulată:

„Proiect de regulament” pentru afacerile interne ale consistorului metropolitan, ivită din tipografia archidieceșană în anul 1882; și ce ați aflat în prefața motivătoare a ei?!

Nu 'mi-a fost intențiunea a ofensa pe Magnificența, cu atât mai puțin a defăima și vătămă pe Excelența Sa; cine a cetit „Metamorfosele” din nr. 12 al „Tribunei”, și judecă neparțial, nu mă poate învinovați pe „blojul” de mine, ci numai pe Magnificența Sa, dl Babeș, care a provocat reproducerea memorabilului articol din nr. 83 al „Luminătorului” dela 1883; prin urmare nici Excelența Sa, Înalt Preasfințitul Archiepiscop și Metropolit Miron Romanul, n'a putut ave cauză binecuvîntată, ca așa să-mi răspundească apetețele și bunel serviciu prestate maicii mele biserici, pentru un fleac de articol diaristic, numai fiindcă 'l-am scris în „Tribuna”. Intențiunea 'mi-a fost numai aceea: ca, lămurind numai metamorfosatele relațiunii mai recente, să-l fac pe Magnificența Sa, ca să rămână odată constant: ori prietin ade-vărat și sincer al Excelenței Sale, făcînd și stăruind cu serioșitate și totdeauna cu ceea-ce n'a putut duce la cale cătă vreme îi era apog combătător și condamnat atît prin coloanele diarelor, cît și prin „graiul viu”, pretutindinea în toate locurile publice și cercurile familiare-private, pe unde numai ajungea, s'o facă cu prietinia inaugurată la începutul anului curent nou, însă în toată consecuența și cu succesul dorit de toată lumea, omenime a și romănime a așa, ca acele să afle și să se îmbucure, că trebile noastre bisericesci, atît archidieceșane cît și cele metropolitane, s'au îndreptat spre mai bine!

„Și dacă această bună intențiune a „blojului” s'a stîrnit în căpătîna și simțul lui într'un ceas bun, așa, ca să-și aibă efectele și urmăriile dorite; — declar și mărturisesc sincer: că nimic nu-mi pare rău, nu mă doare nici supără pentru ceea-ce Excelența Sa, Părintele Metropolit, a aflat cu cale și de bine a face cu mine, ca cu un unic om, preafolosit până acum, de care ne mai putîndu-se folosi și dăndu-i drumul, nu e atîta pagubă, căci largă e lumea — cătă ar fi cînd trebile prelîngă toate „Metamorfosele” și în butul împrietinirii, s'ar continua tot așa cum merg anapoda sau ar rămâne tot așa cum stau zăpăcite de 12 ani de zile! E însă după experiențele de până acum semn drept, că prea puțină nădejde am! Să ne audă și ajute D-șeu!

Curtius.

O rectificare.

Vineria, 24 Februarie 1886.

Onorate d-le redactor!

În stimatul d-voastre diar „Tribuna” în nr. 26 din anul curent 1886 a apărut în cronică o corespondență de pe Câmpul pînei intitulată: „O nuntă învrajbită pentru steag”. În aceasta se descrie cea împregiurare, că subscrisul, o ocașiunea unei nunte țerenești, insultând cu cele mai crâncene vorbe, aș fi luat un steag făcut de țereni după obiceiul lor, punînd pe el nise panglice, „vinete, galbine și roșii” și 'l-am dus tirîndu-l pe pămînt până în cancelaria comunală.

Pe cînd eram să răspund la acea corespondență eșită din creeri unui cap rar în felul seu, eată că cetiu în Nr. 33 al „Tribunei” o altă corespondență tot în această cauză, care m'a adus în uimire cetînd ceea-ce conține în sine, și îndată am cugetat în mine: cît de ticălos poate fi omul!

Vădînd deci acum, că domnul corespondent este căpătînat ca să dovedească lumii române, că este mare erou al romănismului, ear' subscrisul chiar un renegat, deoparte; ear' de altă parte vîind eu, ca onor. public cetitor să nu-și dea verdictul seu mai înainte de a cunoaște cauza în detail, pe care domnul corespondent de după culise vrea să o mistifice prin scornituri malițioase, — îmi iau libertate de a comunica cauza așa după-cum s'a întîmplat ca întru adever:

În una din Duminecile din urmă fiind nunta unui țeran din loc, nuntașii au fost plecat după obiceiul cam pe la amești cu carul, ca să aducă mireasa. La aceasta luînd parte și feciori călăreți, unul dintre aceștia a purtat un steag formal compus din tricolor: vînet, galbin și roșu; ear' nu un steag făcut după obiceiul de nuntașii din chischinele după-cum îi place d-lui corespondent a schimba lucrul.

Cu acest steag au venit nuntașii până la casa lui Nicolae Herlea sen., unde au stat în loc. Aceasta aflînd eu, am eșit înaintea cancelariei în uliță și vîdînd steagul, am trimis numai decăt un pázitor de ăi la stegar cu ordinul, ca mai departe să nu vină, resp. să nu plece cu acel steag, căci purtarea acestui steag este oprită. Stegarul nevoind a observa ordinul meu, a plecat cu steagul; ceea-ce vîdînd eu, am mers la stegar și 'l-am luat steagul, însă fără cea mai mică pricină sau vîrjă, și 'l-am dus țînîndu-l cu ambe mînilor ridicat, în cancelaria comunală. Nuntașii 'și-au căutat de cale mai departe până la mireasa, de unde mai tîrziu s'au reîntors cu un steag obișnuit de chischinele.

Pe la 4 oare p. m. a venit stegarul dimpreună cu mai mulți feciori la mine în cancelarie și s'au rugat ca să le dau steagul, la aceea le am răspuns: că în acea ăi nu se poate da steagul, dar' după serbarea nunții să vină proprietarul steagului după steag, că 'l-se va eđa; și cu aceasta feciorii s'au dus din cancelarie. Dar' ce să veđi! Seara pe la 8 oare aflîndu-mă în odaia decătă ulița capitală, auđiiu o trosnitură de pușcă, și cînd privii cătră fereastră, aflăiu o fereastră stricată, ceea-ce de sine se înțelege, că a făcut o rea impresiune asupra mea. Dimineața, în ziua următoare, pe cînd eram gata de a merge la cancelarie, veni servitorul de cancelarie și-mi raportă, că fereastră dela odaia archivului comunal decătă ambit este stricată de tot și steagul, care îl băgasem în acea odaia nu se află acolo. Ducîndu-mă cu grabă la cancelarie mă convinsei, că raportul servitorului este adeverat.

Din întîmplare trecînd dl sub-pretor K. G. în călătorie cătră Cugier prin Vineria 'l-am rugat ca să vină să vadă, ce s'a întîmplat la cancelaria comunală. Acesta venind în cancelaria comunală și aflînd despre starea lucrului, 'mi-a zis să fac arătarea oficioasă la pretură despre cele întîmplate, ear' după un restimp de vre-o jumătate de oră 'și-a continuat călătoria. În urmarea acestui ordin, eu am făcut arătarea oficioasă la pretură despre cele întîmplate.

Aceasta este fidelă descriere a întîmplării; mai mult sau mai puțin decăt aceasta, nu s'a întîmplat.

Revenind la corespondența primă, în care se dice, că eu aș fi luat steagul, insultînd cu cele mai crâncene vorbe și că aș fi țrîrit steagul pe pămînt până în cancelaria comunală, declar, că aceste sînt neadevăruri infame, căci domnul corespondent nici nu a fost de față la luarea steagului, nici la transportarea acestuia în cancelaria comunală.

Se vede deci, că dl corespondent nu adeverul, ci neadeverul iubesc. Prelîngă toate acestea însă sperez, că d-lui corespondent totuși nu-i va succeda a seduce on. public romăn la aceea, ca să creadă, că eu ca Romăn aș fi comis atari fapte mărșave față de națiunea mea; căci

atari fapte nu încap nici cu cea mai puțină cultură și simț național.

La aceea, unde dice dl corespondent, „un Romăn a făcut aceasta”, răspund cu suflet curat că da, și încă un bun Romăn, dar' nu fantastic, care se delectează în închipuiri poetice.

Aceea ce dl corespondent continuativ scrie în nr. 33 al „Tribunei” în afacerea cu steagul din Vineria, este asemenea o scornitură prinsă din vînt, în care și mai bine se oglindează caracterul omului malițios și rău la suflet; deoarece în această cauză afară de arătare, nu s'a făcut nimic; ear' de oare-care cercetare efectuită în această cauză de dl sub-pretor K. G. nici poveste.

Cînd eu, ca Romăn am confiscat în teoroarea legii un steag cu tricolor național romănesc 'mi-am împlinit numai datorința; căci ca amplotat ori-și-care este dator a împlini și apăra legile în vigoare ale statului, fie acela de ori și ce naționalitate; căci mai nainte de toate legea este sfîntă și de aceea trebuie respectată și împlinită.

Principiul naționalității nu pretinde, ca cineva pentru-ca să fie bun naționalist să calce legile în picioare, și să comită sau să lase să se comită fărădelegi: el din contră pretinde pentru existența sa lupta pe cale legală.

Încheiînd cu aceste, mai observ numai, că dacă dl corespondent este iubitor de adever, și ar mai voi să stee de vorbă în această cauză, să binevoiască a nu vorbi de după culise, ci a se subscrie în corespondență, căci altcum mă voiu reține a mai vorbi și mai departe cu un om fără nume.

Teodor Herlea,
notar comunal.

Cronică.

Egala îndreptățire în Ungaria. Advocatul Iuliu Feyman și soții — comunică diarele maghiare — au adresat tribunalului din Panciova o rugare, ca acest tribunal și judecătoriile din circumscripțiunea aceluia să nu mai primească acte concipiate în alte limbi, decăt în cea maghiară. La această cerere a patrioților, tribunalul a dat următorul răspuns:

„Conform § 13 al art. de lege XLIV din 1868 limba oficială pentru toate judecătoriile numite de guvernul statului e exclusiv cea maghiară; începînd din 1 Iulie 1886 la tribunalul reg. din Panciova, în cauze civile, penale și funduare se vor primi numai acte concipiate în limba oficială a statului, excepțiune va ave loc numai în avisările urgente și ponderoase penale și față cu acei advocați, cari sînt împuterniciți pentru folosirea limbii germane decătă înaltul minister r. ung. de justiție. Partea cererii privitoare la judecătoriile cercuale nu se admite, deoarece acele formează corp de justiție separat, prin urmare au să decidă separat în cestiunea limbii. Despre aceasta se încunoscîntează vice-comitele comitatului Torontal și magistratul orașului Panciova etc.”

La aceasta „Pesti Napló” adauge:

„Salutăm cu bucurie hotărîrea devenită necesară din punctul de vedere al maghiarizării pe teritoriul încetățenit grănițesc...”

În Panciova au adevă trei advocați concesiunea de a scrie în limba maghiară. Acum „Pesti Napló” sperează, că Feyman și soții vor cere și exopera nimicirea acestei concesiuni. Feyman va fi poate și el un Orreu doritor de a-și căștiga merite „patriotice” în înțelesul ovreesc. Cum stăm cu egala îndreptățire?

*

Sinod protopresbital. La 21 l. c. n., după-cum ni se scrie din Banpote, s'a țînut în Hondol sinodul prescriș al tractului gr.-or. al Georgiului I. în toate agențiile din desbateri interesul față de cauza bisericească și scolică s'a dovedit amăsurat curentului îmbucurător, pe care avem mulțumirea să-l constatăm de curînd în viața noastră bisericească și scolică, ca factorii principali ai pornirii noastre spre cultură.

*

Pusci noue cu repetiție s'au construit în Steyr la comanda directorului general Werndl. Noua armă dă pe minută 40 pușcături.

*

Numire. De procuror prelîngă tribunalul din Alba-Iulia a fost numit Gustav Tribusz fost vice-procuror în Sibiu.

*

O scire desmintită. Conrespondentul din Odesa al diarului „Daily News” dice, că scie dintr'un bun sorginte că s'au făcut negociațiuni între Rusia și România pentru libera trecere a armatei ruse pe teritoriul regatului romăn în direcțiunea Bulgariei, în cazul, în care eventualitățile cestiunii balcanice, cari sînt probabile, s'ar realisa. La Odesa lumea stăruie a crede, că de primăvară resbelul va izbucni earăși în Peninsula-Balcanică.

Diarul oficios „L'Étoile Roumaine” desminte scirea anunțată lui „Daily News”, cumcă s'au început negociațiuni între Rusia și România pentru libera trecere a armatelor rusești în cas de resboiu.

*

Principele Petru Carageorgevici, precum se comunică, va merge la Viena.

Posta ultimă.

București, 25 Februarie n. Generalul Anghelescu fî numit ministru de resboiu.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- 8 Martie a. c. imobilele lui Carol Feigl decătră tribunalul reg. din Biserica-albă.
- 2 Martie a. c. imobilele lui George Laczko, decătră jud. cerc. din Vinga, în comuna Chinezi.
- 12 Martie a. c. imobilele lui Simeon Bica decătră trib. reg. din Oradea-mare.
- 13 Martie a. c. imobilele lui Stefan Szabo (căpitan) decătră trib. reg. din Oradea-mare.
- 17 Maiu a. c. imobilele lui Daniel Meltzer iun. decătră trib. reg. din Sibiu.

Edicte:

- A se insinua pretensiunile în 45 de zile:
- la rămasul după Mihail Kirch, trib. reg. din Timișoara;
- la rămasul după Maria Iuon Bogdan, jud. cerc. din Ujegyház.

Concursuri:

- Un post de executor la jud. cerc. din Mociu. Concursurile sunt a se trimite în 4 săptămâni la prezidiul tribunalului reg. din Cluj.
- Un post de diurnist de localizare la cărțile fundare din Oradea-mare. Concursurile se se trimiță până în 21 Martie a. c. la presid. trib. reg. de acolo.

Economic.

Cronica agricolă din România.

(Urmare și fine.)

În unele podgorii s'a început tăiatul viței de pe la jumătatea lui Ianuarie, și bine s'a făcut, căci nu numai că brațele sunt mai eftine, dar' nici că se grămădesc toate lucrurile deodată. Cei care se tem, n'au decât să lase coardele mai lungi.

Ministerul agriculturii conform legii votate de corpurile legiuitoare, a consultat consiliul superior asupra semănțelor ce trebuie să cumpere pentru a se distribui la cultivatori. Aceasta a fixat câteva specii de cereale, plante de nutreț și industriale.

Semănțele se vor împărți în toată țeara pentru cultivatorii mici și cei mari. Că semănța bună este o condițiune esențială de reușită în agricultură, nimeni nu o contestă; însă, după-cum am arătat în alte rânduri, semănța bună, cere să fie pusă în pământ bun, lucrat bine și în condițiuni analoage cu acelea, în care s'a dezvoltat. Altfel a da semănța aleasă unui țeran, care de abia întoarce miriscea plină de pălămidă și alte

burueni, este a arunca banii în apă. Am înțelege ca semănța aleasă să o fi distribuit ca premii în concursurile agricole acelor dintre țerani, care se vor fi devotați mai mult; a o împărți la dreapta și la stânga cui cere, se pare o măsură, care nu va produce rezultatele ce se așteaptă dela dînsa.

Sîntem informați, că s'ar fi șters din bugetul ministerului agriculturii acel fond prevădut atîția ani deardind pentru a încurajarea cultivatorii, care se vor deosebi în concursuri. Cu aceea neînsemnată sumă s'a dat sumă de pluguri țeranilor, și nu cunosc mijloc de încurajare mai practic și mai util. Pentru-ce dar' s'a suprimat această neînsemnată sumă, singura cu care se încurajă direct cultivatorul cel mic? S'a uitat oare, că există o lege specială pentru concursurile agricole, și că suprimându-se suma, se calcă indirect legea? Curioși oameni mai sîntem! Strigăm cu toții progresul agriculturii, încurajarea agriculturii, și ca semn de dragoste ștergem singurul fond de încurajare ce figura în bugetul statului. Și pentru-ce aceasta? Cum se va justifica oare existența unui minister special, când el nu va avea la dispozițiune nici o sumă însemnată pentru încurajarea agriculturii?

Noi rugăm pe ministerul respectiv să stăruiască la adunare pentru a i-se prevedea fondul de încurajare a agriculturii cu risicul de a mai forțea alte sume din buget, a căror suprimare nu ar aduce nici o vîtmare serviciilor publice. Numai cu lefegii — termină „Telegraphul” — nu se poate încurajarea agriculturii; trebuie ca țeranii mai cu seamă să primească încurajări directe, pipăite, și în special instrumente și semănțe.

Expozițiune la Paris. Consiliul de miniștri a decis, cedând opiniunii publice din Franța, să țină cu ori-ce preț expozițiunea la 1889, lăsându-i caracterul internațional. Expoziția va fi deschisă tuturor produselor străine. Ministrul de comerț va face cunoscut Marți în consiliul de miniștri proiectul, pe care vrea să-l supună camerei, dar' în acest proiect se vor cere numai creditele necesare, fără alte amănunte.

Ministrul Freycinet a negociat la Berlin pentru participarea Germaniei la expoziția universală. E probabil, că Anglia va lua parte în mod oficial.

Tariful autonom român se aplică și Elveției cu începere de Mercuria trecută.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 24 Februarie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 40.— cr. până 41.— cr. unguresci grei, tineri 42.— cr. până 43.— cr., de mijloc 42.— cr. până 42.1/2 cr., ușori 40.— cr. până 41.— cr., marfă țerănească, grea 40.— cr. până 41.— cr., de mijloc 40.— cr. până 41.— cr., ușoară 39.— cr. până 40.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci grei 39.— cr. până 40.— cr., transito de mijloc 39.— cr. până 40.— cr., transito ușori 38.— cr. până 39.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

LOTERIE.

Rectificare. În numărul de ieri al țiarului nostru din eroare s'au publicat falsii numerii din tragerea ultimă a loteriei din Brünn. — E dar' a se ceti:

Tragerea din 24 Februarie st. n.

Brünn: 81 36 8 72 1.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 24 Februarie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 74—79 Kilo fl. — până —, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.05 până 8.35, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.95 până 8.25, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.05 până 8.35, (de Bacskă) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 8.05 până 8.35, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.60 până 8.—

Săcara (ungurescă) 70—72 Kilo fl. 6.15 până 6.35.

(Orđ nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.40 până 5.70; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.— până 8.80.

Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.75.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.20 până 5.25; de alt soi fl. 5.15 până 5.20.

Rapița fl. 10.— până 10.15; de Banat fl. 10.— până 11.50.

Mălaiu (unguresc): fl. 4.60 până 5.—

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 7.98 până 8.— (per Septembre—Octobre) Kilo fl. 8.12 până 8.14.

Săcara (primăvară) 69.1/10 Kilo fl. 5.56 până 5.85

Cucuruz (Maiu—Iunie) fl. 5.49 până 5.51.

Rapița (August—Septembrie) fl. 10.1/8 până 10.1/8

Spirt (brut) 100 L. fl. 24.— până 24.75.

Bursa de București.

Cota oficială dela 24 Februarie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	95.1/2	vînd.	96.—
Rur. conv. (6%)	"	86.—	"	86.1/2
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	266.—	"	267.1/2
Banca națională a României	"	1085.—	"	1183.—
Impr. oraș. București	"	29.—	"	—
Act. de asig. Națională	"	224.—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	81.—	"	81.—
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	187.1/2	"	230.1/2
Aur	"	16.—	"	16.1/4

Cursul pieței din Sibiu.

din 26 Februarie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.60	vînd.	8.65
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.20	"	1.21

Bursa de Budapesta

din 25 Februarie st. n. 1886.

Renta de aur ung.	6%	—
" " " 4%	"	104.45
" " " 5%	"	95.55
Imprumutul căilor ferate ung.	"	153.25
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	"	100.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	"	127.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	"	113.50
Bonuri ale ung.	"	104.50
" " cu cl. de sortare	"	104.50
" " bănațene-timișene	"	104.50
" " cu cl. de sortare	"	104.50
" " transilvane	"	104.50
" " croato-slavone	"	104.50
Despăgubire pentru dițina ung. de vin	"	99.25
Imprumut cu premiu ung.	"	119.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	"	124.00
Renta de hârtie austriacă	"	86.60
" " argint austriacă	"	85.60
" " aur austriacă	"	114.50
Losurile austr. din 1860	"	140.25
Acțiunile băncii austro-ungare	"	869.—
" " de credit ung.	"	304.50
" " " austr.	"	298.30
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	"	101.—
Argintul	"	—
Galbeni împărătesci	"	5.93
Napoleon-d'ori.	"	10.01
Mărci 100 imp. germane	"	61.75
Londra 10 Livres sterline	"	126.35

Bursa de Viena

din 25 Februarie st. n. 1886.

Rentă de aur ung.	6%	—
" " " 4%	"	104.25
" " " 5%	"	95.60
Imprumutul căilor ferate ung.	"	153.70
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	"	100.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	"	127.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	"	114.50
Bonuri rurale ung.	"	104.75
" " cu cl. de sortare	"	104.75
" " bănațene-timișene	"	104.75
" " cu cl. de sortare	"	104.75
" " transilvane	"	104.75
" " croato-slavone	"	104.75
Despăgubire pentru dițina ung. de vin	"	99.25
Imprumut cu premiu ung.	"	119.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	"	124.00
Rentă de hârtie austriacă	"	86.55
" " argint austriacă	"	86.70
" " aur austriacă	"	114.10
Losuri austr. din 1860	"	140.20
Acțiunile băncii austro-ungare	"	869.—
" " de credit ung.	"	305.50
" " " austr.	"	297.90
Argintul	"	—
Galbeni împărătesci	"	5.95
Napoleon-d'ori.	"	10.02
Mărci 100 imp. germane	"	61.80
Londra 10 Livres sterline	"	126.15

Apoteca

la „mărul de aur al imperului”

Pilule curățitoare de sânge

sanetozare deplină, 1 scutulă cu 15 pilule în preț de 21 cr.; un pachet de 6 scutule 1 fl. 5 cr., comande cu rambursă nefrancată 1 fl. 10 cr. Mai puțin de un pachet nu se trimite.

Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consumenții mulțumesc pentru redobândirea sănătății lor în cele mai deosebite și mai grele boale. Fie-care după-ce va folosi acest medicament, se va simți silit a-l recomanda mai departe.

Reproducem câteva dintre mulțimea de scrisori de recunoștință.

Leongang, 15 Maiu 1883.

Preaonorate Domnule! Pilulele d-voastre produc adevărată minune; ele nu sînt ca alte multe mijloace laudate, ci ele ajută într-adevăr aproape pentru toate.

Din pilulele procurate la Pasci cele mai multe le-am împărțit amicilor și cunoscuților și au folosit tuturor, chiar și persoane de o etate înaltă și cu diferite boale și dureri au dobândit prin ele dacă nu sănătatea completă, dar' totuși o îmbunătățire însemnată. Te rog dar' să-mi trimiți earăși cinci pachete. Dela mine și din partea tuturor câți am avut norocirea a ne redobândi prin pilulele d-voastre sănătatea, — cea mai intimă mulțumită

Martin Deutinger.

Bega-St.-György 16 Februarie 1882.

Onorate Domnule! Nu vă pot îndestul exprima mulțumită pentru pilulele d-voastre, deoarece-ce prelungă ajutorul lui Dzeu, muierea mea care a suferit ani îndelungați de *miserere*, s'a vindecat prin pilulele curățitoare de sânge ale d-voastre de această boală, și deși deocamdată mai trebuie să folosească, totuși sănătatea ei e atât de recreată, încât poate să-și caute earăși cu vioiciune tinerească de toate ocupațiunile sale. De această mulțumită a mea vă rog să faceți us pentru binele tuturor suferitorilor și vă rog totodată pentru trimiterea din nou a alor două scutule de pilule și două bucăți de săpun chinezesc. Cu deosebită stimă, devotați

Aloisiu Novak.

Grădinar suprem.

Stimate d-le! Presupunând că toate medicamentele d-tale vor fi tot așa de bune ca renumitul d-tale balsam în contra *dagerărei*, care în familia mea a făcut un sfîrșit repede mai multor casuri de umflături de degerare, prelungă toată neîncrederea mea în așa numitele mijloace de vindecare generale, m'am hotărît totuși a începe cu pilulele depurative ale d-tale, pentru a bombarda cu aceste mici globuri durerile mele îndungate de hemorrhoide. Fără întârziere trebuie să-ți mărturisesc, că suferințele mele vechi după o întrebuintare de 4 săptămâni, au încetat cu totul și că recomand în modul cel mai călduros în cercul amicilor mei aceste pilule. N'am nimic în contră și dacă vei face întrebuintare de aceste șire, — dar' fără de publicarea completă a numelui.

Viena, 20 Februarie 1881. Cu toată stima C. v. T.

Balsam de înghețatură de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra cucuelor de îngheț de tot felul, cum și pentru vindecarea de rane vechi etc. 1 burcănel 40 cr.

Alifie americană de reumatism, remediu cu efect grabnic și sigur, cel mai bun leac la toate relele reumatice, ca: durere de osul spinărei, junghiuri, ischias, migrenă, dureri de dinți, de cap, de urechiă etc. etc. 1 fl. 20 cr.

Esența de viață (picături de Praga) în contra stomacului stricat și durerilor provenite din aceasta de tot soiul, un leac excelent de casă. 1 flacon 20 cr.

Esență de plantan un mijloc de casă general recunoscut și excelent în contra troachnei, a răgușelii, a tusei dureroase, etc. Un flacon 50 cr.

Pomadă de Tannochinină de I. Pserhofer de un șir de ani recunoscută ca cea mai bună dintre toate remediile pentru creșterea părului un burcan mare elegant 2 fl.

Pflastru-universal probat de prof. Steudel, la rane de împuns și lovituri la toată specia de umflături rele, la umflături ce erup în mod periodic, la ranele și aprinderile de țite și la multe alte boale de acest soi. Un burcan 50 cr.

Sare universală de curățenie de A. W. Bullrich. Un remediu excelent de casă în contra tuturor urmărilor ale indigestiunii: ca durere de cap, amețală, cărcei la stomac, acreală în gît, suferințe haemoroidale, înuciure etc. 1 pachet 1 fl.

Medicamente homöopatie de toată specia se află totdeauna în cantitate suficientă.

Afară de preparatele aci numite mai sînt toate specialitățile farmaceutice indigene străine anunțate în țiarele austriace, precum:

Săpun chinezesc de toaletă, 1 buc. 70 cr.

Prav în contra asudării picioarelor, 1 scutulă 50 cr.

Pasta de pept de Georg de mulți ani recunoscută în general ca cel mai excelent și mai plăcut mijloc în contra flegmei, tusei, răgușelii, catarchului, a durerilor de pept și plămîni și contra boalelor de gît. 1 scutulă 50 cr.

Pilule pentru câni, 1 scutulă 30 cr.

etc. etc. și toți articoli ce doar nu s'ar afla în deposit se vor procura și expeda la cerere prompt și foarte eftin.

Comande prin post în preț de sub 5 fl. se efectuează numai după trimiterea prețului prin asignațiune postală, comande mai mari se trimit și cu rambursă postală.